

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:

Egészévre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik minden ke

ütörtökön és szombaton este.

Szerkesztő: Jókai-utca 10.

Kiadóhivatal: DEBRECZENYI GYULA KÖNYVNYOMDÁJA (Iskola-utca 4. sz.)

Zajongó zagyalék zászlóvivője.

(b.) Tessék elhinni, nem esztetikai foglalkozás szóba állni a (canis a non canendo) sas-utczai Times-sel. Komoly vitát folytatni a nevezett „politikai közlöny“-nek Z. Z. Z. és egyéb nevű írástudóival és farizeusaival: az sem háladatos munka. Nagyon tiszteltem én és pártolom a hazai ipart, de az olyan politikai árucikkektől, a minőket a Z. Z. Z. t. polgártársak produkálnak, mentse meg a magyarok Istene ezen öskoronázó város derék iparos czéheit meg a ráczalmási választó polgárokat. Jobb sorsra érdemesek. Eszem ágában sincs személyeskedni. Olesó virtuoskodás ez s azoknak kedves fegyverök, a kik érvekkkel előállani nem tudnak. Nem is akarok tehát személyt bántani, midőn úgy találok, hogy a sas-utczai politikai közlöny „ZZZ“-jegye igen elms rövidítése ezen lapidáris, de annál velősebb politikai programmnak: *zajongó zagyalék zászlóvivője*.

Hát, kérem szeretettel, mi az a „nagyszabású“ hadjárat, a melyet néhány nap óta terjedelmes cikkekben, felhívásokban és nyílt levelekben prédikál a már ismételtlen emlegetett sas-utcai közlöny a néppárt ellen? *zajongó zagyalék*, a melynek *zászlóvivője* a már unalomig emlegetett sas-utczai közlöny. Zagyalék, mert semmi tartalma nincs, semmi értelme nincs, semmi foganatja nincs, hanem van benne a Karólusz, Komjáthy, Rátkay, Olay, Hentaller és Pichler urak által újra szerkesztett, tetemesen bővített, de nem javított u. n. „függetlenségi“ párti frazeológiának olyan hü és bő kivonata, a melynek összeállítására fordított szorgalom szinte elismerésre méltó volna, ha ez a munka nem volna olyan nagyon hiába való. *Zajongó*, mert olyan, mint mikor a tanító bácsi hazaereszti a normális iskolának nem mindig normális növendékeit, s ezek kiérve az utcára, elfelejtik az iskolában hallott okos tanításokat, összevissza futkosnak és összevissza kiabálnak, de nem azért, mert van valami hasznos és értelmes mondani valójuk, hanem pusztán csak azért, hogy kiabáljanak. (Az igaz, az ilyen artikulálan kiabálás, ha nem is kellemes a fülnek, de támogatja a tüdőt és erősíti a torokot.) Hát ennek a zajongó zagyaléknak hivatott zászlóvivője a sas-utczai „Magyar Szó.“

Ugy történt, hogy néhány hét előtt a néppárt Rác-Almásán kissé erősen rá talált lépni a zajongó zagyalékpárt tyukszemére — s a sas-utczai zászló-

vívó még ma is kiabál tőle. Sőt most igen szépen sikerült ovációban felkéri a ráczalmásiakat, hogy jajgassanak ők is. Különös. Miért jajgassanak a ráczalmásiak, a mikor nem fáj nekik semmi? — Mert hiszen azt csak Meszleny Lulu és a sas-utczai zászlóvivő nem tudják, mert nem akarják tudni, hogy a ráczalmásiak igen kitünően érzik magukat a néppárt táborában, a melynek elvei hazafiasak, keresztények, praktikusak, s a melynek programja a lehető legőszintébb, leg egyszerűbb, legérthetőbb. Ezzel szemben a sas-utczai közlöny minő programmot nyújt a néppárt által „veszélyeztetett“ ráczalmásiaknak? Felállit egy kontra-programmot, hazafiasan, keresztényiesen, praktikusán, őszintén, egyszerűen, érthetően? Nem, hanem káromkodik mint egy zupás huszárörmester és füllent, mintha egyenes leszármazottja lenne Hári Jánosnak. Szidja a néppártot és füllent a 48-as párt (hm, melyik 48-as párt?) eredetéről és céljairól. És nem volna igazi zászlóvivője a *zajos zagyaléknak*, ha nagy zajjal nem végeznék ezt a „laudabilis“ munkát, és ha össze-vissza ne káromkodnék és füllentene, füllentene és káromkodnék. Az a fejérvári cigányprimás is úgy beszélt el azt az udvari ebédet, a melyen Londonban „résztvett“: úgy ültünk, hogy: egy cigány, egy király; egy cigány, egy király; egy cigány, egy király stb. A sas-utczai zászlóvivő is hasonló képen: egy káromkodás, egy füllentés, egy káromkodás, egy füllentés és így tovább, cum gratia in infinitum.

Elrettentésül egy pár példa: a néppárt programja „bóditó maszlag“, ellenben 1848-ban a ráczalmásiak nem a magyar haza szabadságáért ontották véroroket, hanem a 48-as pártért. Mig a néppárt programja „hamis portéka“, addig az egyházpolitikai törvények „nem voltak kárára a népnek, azt ma már legjobban tudjátok, csak az volt a bűnük, hogy a fanatizmus hatalmát megnyirbálták!“ A néppárt csak szóval tartja a népet, de nem tesz érte semmit, a miért is a sas-utczai „népbarát“ azt a szívből fakadó jó tanácsot adja a néppárti „nagyuraknak“, hogy „adják oda nagy uradalmaiknak egy negyedrészt annak a szegény népnek!“ A nép „igaz pártja“ az „volt“, az is „lesz“, a mely Kossuth Lajos zászlájára „esküszik“, mert tud meg és bámulj, oh nép: Kossuth Lajosnál „nagyobb jötevője“ nem „volt“, nem is „lesz“ a magyar népnek. (Nem tudom, füllentés ez, vagy káromkodás. Azt hi-

szem, mind a kettő). Zimándi, Lepsényi hazaárulók, ellenben Olay és Pichler, a kik „hősiesen“ megbotozzák a védekezni nem tudó katolikus papokat, nemcsak nagy vitézek, hanem kitünően jó katolikusok. A néppárt svareczgelb párt. Lueger kommandója szerint cselekszük és „elárulja“ a hazát Ausztriának, viszont az ország hercegprimása s a püspökök nagyobb része, no meg a több millió művelt és értelmes magyar ember azt tartja, hogy „a néppárt ellen kell küzdeni minden jó magyar hazafinak.“ Mindezekből pedig az következik, hogy a néppárt „népellenes“ párt. . . .

Tisztelt Sas-utca numero 2! Ha ilyen „okoskodásokkal“ akar „hatni“ a ráczalmásiakra, az ellen csak az az akadémikus kifogásom lehet, hogy az ilyen harcmodorban nincs sem logika, sem józan ész, sem értelem. Practicze véve a dolgot, nagyon melegen üdvözlöm a ráczalmásiakhoz intézett „felhívást“, és Meszleny Lulunak hasontartalmu „nyílt levelét“, mert az ilyen stilyakorlatok a néppárt hozzájárulása nélkül is meggyőzik a ráczalmásiakat arról, hogy nagyon zagyalék egy párt lehet az, a mely káromkodásokkal és füllentésekkel érvel a helyett, hogy komoly programm ellenébe komoly programmot állítana.

. . . És most veszem észre magamat azon, hogy nemcsak a ráczalmási néppárti gyűlés fényes sikere keserítette el a zajongó zagyalékpártot, hanem lelkesítette ugy, a hogy az a hir, hogy Kossuth Ferencz augusztusban lejön ebbe a városba és ebbe a megyébe „szervezni“ a néppárt ellen a Kossuth-pártot. De — oh kegyetlen sors! — Kossuth Ferencz jobbnak látta hat hétre Olaszországba utazni, a miből következik, hogy ugyanabban az időben nem jöhet Fejérmegyébe. Én ezt őszintén sajnálom, mert így Kossuth Ferencz nem győződhetik meg személyesen arról, hogy itt a *zajongó zagyalék zászlóvivője* egyszersmind a *zajongó zagyalék zuggprókátora* is, azaz, hogy itt Fejérvárott és Fejérmegyében zenekara van a zagyalék Kossuth-pártnak, de hadserege nincsen.

Hogy Rácalmáson, Bodajkon s a megye más kerületeiben nem kell komolyan venniök a néppártiaknak a sas-utczai Magyar Szónak erőlködéseit, az magától értetődő dolog. Én sem írtam volna a ZZZ. pártról, ha kegyetlenül ne érezném ebben a kánikulai időben, egyéb tárgy hiányában a közmondás erejét: In der Noth frisst der Teufel Fliegen.

A konkolyhintők.

(X) Magyarország keresztény lakossága impozáns, lélekemelő ünnepekkel akarta megülni a magyarországi kereszténység 900-dik születési évét. Régtóta érezte, hogy ez az esztendő nem szánhat el feje felett nyomtalanul. Ünnepet akart ülni; kilencz század rendületlen hitének, lelkesülésének és hálájának sugallatából. Hálás emlékezettel visszaszállani megtérésének s ezzel nemzeti főmállásának kilencz száz év előtti kiindulásához; életet akar szívniban a vezíri szerepet volt elfoglalandó, megállapodott, hogy Esztergomban, Székesfejervárott és Budán az egész országra kiható ünnepeket fog rendezni.

A keresztény szívek lelkesülésének, hitének, hálájának ünnepe akart ez lenni. A püspöki kar, mely tekintélyével e mozgásban a vezíri szerepet volt elfoglalandó, megállapodott, hogy Esztergomban, Székesfejervárott és Budán az egész országra kiható ünnepeket fog rendezni. Minden jól indult. De a sátnak, a konkolyhintő megírta a keresztényi érület ezen magasatos nyilvánulását, a harag és a gyűlölet fekete sárga árszatot a legonosz lelkét és konkolyt akart hinteni a szerttet kelő verésébe.

A Pesti Hírlap a szabadkőmívesi eszmeik ezen avatott szószólója gyűlölséget akart felfedezni a püspöki kar tagjai között. Az esztergomi, a székesfejervári ünnepekből, mivel azok egyidejűleg augusztus 15-én tartatnának, azt igyekezett kimagyarázni, hogy a székesfejervári püspök az esztergomi érsek ellenére akart eszelekedni.

Szükségtelennek tartjuk védelmezni azt az elvet, hogy a püspöki kart semmi esetre sem vezethették ellentétes érzelmek, hogy egyedül a zindetható Isten iránt érzett hálának és imádatunknak akartak kifejezést adni, hanem rá akarunk mutatni arra az álnokságra, a mely a liberális lapokat a kereszténység ellen bizgatja.

Mi köze a Pesti Hírlap zsidóinak és a többi lapok kazarjainak a keresztények ünnepehez? Ők, a kiknek összes működésén vörös vonalként húzódik a pokoli gyűlölet a kereszténység ellen, a kik a vallástalanságért készek minden perczben síkra szállani és tintát ontani, a kik a felekezeti béke gyujtogatásában mindig elül jártak, a kik szentségeink sértegetésében mindig kivették a maguk pokoli részét — mondom, ezek a lapok és írók mit avatkoznak bele a keresztények ünnepeibe, a melyen, ha akár egyedül Esztergomban, akár egyedül Fejervárott vagy Budán folynának le, ők lélekkel, szívükkel soha részt nem vennének. Ők lázítani, gyujtogatni akarnak, mert fáj nekik, hogy a kereszténység a kilencz század esztendő talajból erőt merít és visszakívánja azt, a mit pár év előtt elraboltak tőle. Ez fáj a Pesti Hírlapnak és csatlósainak. Nem a primást akarta ő védelmezni Steiner püspökkel szemben, hanem a lelkesedést, az ünnepi szent hangulatot akarta lerombolni, mely a hívek szívében oltárt emelt. Tudja a Pesti Hírlap nagyon jól, hogy a rágalom bármily visszatetsző is, bármennyire nem érdemi is meg a hitelt, mégis akad majd gyenge lélek, a mely annak fel fog ülni. — Egyébiránt, talán a legjobb czáfolat a herceggprimás és dr. Steiner püspök közötti állítólagos vélemény-különbözetre nézve az, hogy Vaszary Kolozs épen a székesfejervári püspököt kérte fel arra, hogy Szt.-István napján a Mátyás-templomban az ünnepi szónoklatot tartsa. Székesfejervár ünnepeinek külső díszét pedig emelni fogja az a körülmény, hogy a legmagyarabb fő-

herceg fia, József Ágost szintén részt fog venni az ünnepélyes isteni-tiszteleten.

ÜJDONSAGOK.

— **A szent Istvánnapi szónok.** A jubiláris szent év alkalmából a magyar katolikus egyház a szokottnál nagyobb fényvel és pompával ünnepli meg szent István első apostoli királynak ünnepét. A budavári koronázó Mátyás templomban augusztus 19-én délután 4 órakor ünnepélyes vecsernye lesz. Másnap, aug. 20-án reggel hét órakor kezdődik a szertartás az újjalakított királyi palotai szent Zsigmond kápolnában, a honnan fényes körmenetben viszik a szent Jobbot, a Mátyás-templomba. Az ünnepi szent misét a „dicsőséges szent Jobbkéz” jelenlétében Vaszary Kolos bíboros herceggprimás mutatja be. Az alkalmi szent beszédet Steiner Fülöp dr. megyés püspök ur ő méltósága tartja, a kit erre a herceggprimás kért föl. Az ünnepeknél minél fényesebbé való tételéről az országos bizottság gondoskodik.

— **Megjötték a honvédek.** Derék honvédeink rekkető hőseiben bírdaltan, porosan, izzadtan ma d. e. fél 11 órakor megérkeztek a 7 hétig tartó ezredgyakorlatról. Ma reggel 6 órakor indultak el Ósiból ahol az éjjelt töltötték, s az ezred zenekara Szabad-Battyánban várta az érkezőket, a kik már jövő hó 15-én ismét elmennek városunkból, hogy a Győr környékén tartandó nagygyakorlaton a 18. honvéd gyalogezreddel együtt részt vegyenek.

— **Óvoda-megnyitás.** A belvárosi kisdudóvoda egy havi szünet után augusztus hó 1-én működését ismét megkezdí, mire az érdekeltek figyelmét ez uton felhívja a *belv. óvoda igazgatósa*.

— **Belefulladt a Balatonba.** E hó 27-én Bütös Kovács István körszögelyi lakos 7 éves kis István nevű fiacskája a kora reggeli órákban kiment Balaton-Földvára, hogy anyját, ki ott szolgálatban van, megkeresse. Anyja azonban a házbeliekkel együtt még aludt. A kis fiú elkezdett zörgetni a kapun és anyjának kiabált, hogy jöjjen. Helyette a ház egyik férfi alkalmazottja nyitott ajtót, ki elküldte a kis fiút, hogy fűrődjék meg addig, míg anyja fölkel. A gyermek szót fogadott. Anyjának ugy 8 óra felé fölűnt a hosszu fűrdés és keresésére indult. Nagy sokára meg is találta gyermeke ruháskait a parton, magát a fiacskát pedig a hullámok ölen — holtan. A gondatlan szülőket följelentették.

— **Rablótámadás.** Mult számunkban e czim alatt hírt adtunk arról a támadásról, melynek Králik János timárségdél volt a szerencsétlen áldozata. A tettes Szabó Antal devecseri illetőségű csavargó volt, a kit Kiss Julival együtt tegnap elfogott a várpalotai csendőr-örjárát. A két jeles firmát a csendőrök a helyszínre hozták, a vágóhid környékén azonban Kiss Juli oly rosszul lett, hogy a mentőkousin kellett a kórházba szállítani. Mindketten beismerő vallomást tettek. Králik állapota nem veszedelmes, sőt 10—15 nap múlva seibeiből teljesen felépül.

— **Gazdag szegény.** Kálmán Éva 54 éves hajadon már hosszu évek óta valósággal nyomorgott Szent-István-utca 10. sz. alatti lakásán, a jöszívü emberbarátok könyörödományából élt, a városi szegények között állandóan szerepelt mint segélyezett. Nevezett hajadon tegnap d. e. 9 órakor hirtelen meghalt. A hatóság emberei a helyszínen megjelenvén, már a közkölségen leendő eltemtetésén gondolkoztak, miglen figyelemzetés folytán szorgos kutatást tartottak az ellagytott lakáson s nem eredmény nélkül. Egy rejték fiókban találtak ugyanis egy székesfejervári takarékpénztári könyvet 1600 frtnyi betéttel, egy 500 frtos kölelezevnynt s 41 frt készpénzt. Az elhunytat ma helyezték örök nyugalomra.

— **A legmögöbbs nap.** Az öreg Celziusnak van egy kis keneső-oszlopa, s ez naponkint feljebb rugtatja egy-két fokkal. Tegnap es ma nagyon rohamosan emelkedett a hőmérő s még árnyékos helyen is 33 fokot mutatott. A hőség már-már elviselhetetlenné válik, minden ember menedéket keres és nem talál, ezen legfeljebb Celzius apánk segíthetne, ha élne.

— **Megkerült tolvaj.** F. hó 23-án Göcze Ignác mindenek kilépett Mité Ferencz mészáros szolgálatából, de még kedden éjjel a háznál aludt. Az utolsó éjszakát arra használta fel, hogy az ugyanott alvó Kümmelik Mihály zseboráját ellopta s avval Martonvásár felé vette útját. A hatósági megkeresés folytán a martonvásári csendőrség fölön csípte a tolvajt, s átkísérte rendőrségünkhez. Az ügy áttétett a bírósághoz.

— **Tolakodó koldusok.** A szegényügyet egy időben rendezték, bilétát akasztottak a koldusok nyakába, eleinte segélyt is kaptak a városházán, most már azonban ismét a régi kerékvágásba zökentünk s valóságos szervezett haderő intéz támadást pénteken egy-egy bolt s magánlak ellen s néha valóságos forgalmi akadályt képeznek. Talán nem ártana a legközelebbi pénteken néhányat közülük kérdőre vonni, vajjon van-e koldulási engedélyök, a sok kóborló cigányoknak bizonyára nincs.

— **Kerékpárverseny.** A kerékpárversenyt rendező bizottság Ungvári Béla elnöke alatt f. hó 26-án este érkezetletet tartott, melyen határozatilag kimondták, hogy augusztus hó 5-én Székesfejvárról és Péth között versenyt tartanak. Mint értesülünk az érdeklődés nagy a verseny iránt nemcsak városunkban, hanem még Veszprémben is, s így a verseny igen érdekessnek mutatkozik. Nevezéseket elfogad Róth Mór pénztárnok.

— **A nögyélet gyűjtése.** A folyó évi május hóban a székesfejvári jótékony nögyélet által rendezett gyűjtés alkalmával a szegények segélyezésére kegyes adományokat adtak a következők: (folytatás). *Fik gyűjtőir:* Szügyény-Marich Julia 10 kor., Mann Józsefné, Tamás Vilmos 4—4 kor., Antal Józsefné, Havranek Antalné, Havranek Jánosné, öz. Léeb Györgyné, Óvári Varga Dánielné, Szőlősy Etel, Weisz Béláné 2—2 kor., Berghammer József, 1.20 fill., Heller Edéné, Hindehang Betti, Knittelhoffler Jánosné, Moenich Károlyné, Panch Ráfáelné, Pauer Istvánné, Polczér Józsefné, Szirbek Józsefné, 1—1 kor., Mirkva Jánosné 80 fill., Akkerman Józsefné, Berregi Györgyné, Fekete Betti, Gigler Béláné, Jakab Sándorné, Pór Józsefné, Schvarecz József, Szemerey Jánosné, Tehel Mór, Viner Józsefné, 60—60 fill., Moler József, Moler Lőrincz, 50—50 fill. Boda Istvánné, Farkas Istvánné, Fleischer Mór, Grósz Pálné, Klér Gáspárné, Kováts János, Kó Antal, Kálmán Ferencz, Nagy Istvánné, N. N., N. N., Ofner Adámné, Paulusz Józsefné, Schuler Jakab, Sütő István, Szakács Károlyné, Trukkenzits Józsefné, 40—40 fill., Moharós Sándorné, Peidl Jánosné 30—30 fill., Varga Jánosné, 26 fill., Aradi István, Almási János, Bognár Pálné, Bognár Jánosné, Benecik Etel, Bebesy Györgyné, Bazil Mari, Farkas Jánosné, Fűster Józsefné, Gál Jánosné, Gál Ferenczné, öz. Horváth Györgyné, Kálmán György, Kocsis József, Lescsanek Józsefné, Lics Ferenczné, öz. Lencsés Antalné, Mikó Ferencz, öz. Marton Istvánné, Molnár Mari, Már Pálné, Molnár Józsefné, N. N., Nagy Mihályné, Nagy Istvánné, Német Hajdu József, Nagy Istvánné, Nyikos András, Orbán, Pemmer Jánosné, Pauer Györgyné, Plentner Pallag József, Radits Jánosné, Rekop Ferenczné, Rusics Józsefné, Spirer Józsefné, Schweininger Ferencz, Szezfű Józsefné, öz. Szigl Gáspárné, Szabó Imréné, Szatmári István, ifj. Viner András, Vig Józsefné, Varga Jánosné, Zsigmond Istvánné, Zsigmond György 20—20 fill., Sziksz Jánosné, 16 fill., Bogya Fenecz, Budai Gáspárné, Berregi József, Fister Jánosné, Fister Mihályné, Farkas Mimály, öz. Fial Károlyné, Fábian Istvánné, Gerdán Mihályné, Jankovits József, Kováts János, Kováts Istvánné, Kovács Pál, Kulifay Györgyné, Lencsés Józsefné, Molnár Andrásné, N. N., Nagy Örsze Nagy Ignáczné, Nagy Jánosné, Palkovics Józsefné, Peresztegi Nagy János, Pintér Ferencz, Pajor István,

Simon Kati, Szekfü Julianna, Szabó Jánosné, Töke Istvánné, Takács Józsefné, Turoczy Ferenczné, Virág Istvánné, Virág Mihályné, Vidovics Mihály 10—10 fill., Botos Istvánné, Szabó Ferenczné 8—8 fill., Hermann Jánosné, Peresztégi Imréné, Töke Ferenczné, Sziksz József 6—6 fill., Ferslik Józsefné, Orbán Katalin, Stéger Józsefné, Vincz Ignáczné, 4—4 fill., Kurucz István, 2 fill. Összesen 70 kor. 10 fill.

— **Sétahangverseny.** F. hó 29-én azaz vasárnap a helybeli polgári lövölde helyiségeiben a magyar kir. honvédszenekar közreműködésével nagy sétahangverseny rendezték. — Belépti-díj nincs, — kezdete d. u. 5 órakor. — A válogatott műsorral rendezett hangverseny melegen ajánljuk közönségünknek annál is inkább, mert a kellemes szórakozás méltó kiegészítést nyer a gyors és pontos kiszolgálásban.

— **Uj pénzügyi biztosi kerület.** Eresztől a pénzügyi szakasz és biztosi kerület székhelyének Martonvásárra való áthelyezése mellett, Sárbogárd székhelyű új biztosi kerület és Rácz-Almásán új pénzügyi szakasz rendszeresített.

— **Tűz.** Villámként futotta be a hír a várost, hogy az ősz-utczában tűz ütött ki. Még nem kondult meg a vészharang, a tüzoltók sem vonultak ki, midőn a második híradás általános megnyugtatóra a tűz elnyomtatását jelezte. A tűz áldozata egy sertés volt, melyet állítólag csináltak gyermekek gyújtottak meg vigyázatlanságból cigarettázás közben *Küttelhoffer* Károly ősz-utczai házában, a gyorsan érkezett segély azonban elejét vette egy nagyobb szerencsétlenségnek.

— **Pillangók.** A sóstó, Zichy-liget s egyéb közhelyek még mindig nem szabadultak meg a szemérmetlen perfidáktól, a kik valóságos fékelyei városunknak. A rendőrség tegnap szénézett a sóstón s néhányat be is szállított a dutyiba. onnan a kórházba s majd ismét a dutyiba. A notorius alakjai e diszes társaságnak éjjelenként felolvasásokat rendeznek a város nagyobb utcáiban, persze biztonságban érzik magukat, mert éjjel 2 óra után már a rendőrök is nyugvóra térnek. 3—4 óra tájban a razzia nem volna eredménytelen.

— **Herder B. könyvkiadó-czég.** Bécs, I. Wollreile 33. közkívánatra azon gyakorlati berendezést tette, hogy nagyobb műveket a keresztény irodalomból, mint pl. az ismert Kirchenlexikon, Staatslexikon, Pastor, Weisz és Janssen stb. történeti műveit havi részletfizetésre legkevesebb 4 korona, fizetőkéspek vevőknek szállít. Ezáltal mindenkinek lehetővé tétetik szép és válogatott könyvtár a legkellemesebb fizetési feltételek mellett berendezni. A fizetések a szállítványok mellé mellékelt portomentes fizetési lapokkal teljesíthető. Felhívjuk erre olvasóink b. figyelmét.

— **Thierry gyógyszerész mell- és gyomor-balsama** minden országban bevezetett és legjobbnak elismert házi szer, úgy hogy ennek egy háztartásban sem szabad hiányozni. Felhívjuk olvasóink figyelmét lapunk mai számában levő hirdetésre.

— **A legizletesebb asztalviz** a „Kristály” Szent-Lukács-fürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványvíz több száz orvos által ajánlva van.

Utazás az egyházi zene körül.

Irta: **Telesius.**
(Folytatás.)

Ha ezt az egyházi zene-reformot 1865., vagy mondjuk 1867. óta máig figyelemmel kísérik, csak egy szavunk lehet Németországot illetőleg: „Facta loquuntur.” Az összes reform-törvényekben csak egy akarat nyilatkozik, és ez nem dr. Witt akarat, hanem az egyház akarat. Az ellentörvényekkel való küzdelmekben, melyek sokszor a végletig tették próbára Witt és lelkes

táborának áldozatkészségét, békétürését, alázatoságát és ügybuzgóságát, nem találkoznak véleménykülönbségekkel, nem a lusta béke szokások frázisaival, nem emberi tekintetek engedékeny felülelésével, félnék alkalmazkodással, de még kevésbé tündöklési viszketeggel, hanem csak egy irányval, és ez az, hogy *érvényt kell szerezni minden csak lehető módon és minden megengedett eszköz felhasználásával, „fortiter et stariter, importune et opportune” az anyaszentegyháznak, az egyházi zenére vonatkozó egyes-egyedül mérvado szándékainak és akaratainak.*

A tekintély s feljebbvalói akarat engedelmisséget kíván. Az anyaszentegyház akaratát szent s isteni eredetű. Szent engedelmisséget kíván. Oly engedelmisséget, mely engedelmet, a világ vélemény-különbsége, ellenkezése közepette is, oly engedelmisséget, mely „est modus in rebus” tul teszi magát a felmerülő nehézségekben, hiányokban, helyi viszonyokban, az emberek itéletén s tevékeny erény marad, mely érvénysül nemcsak a küzdelmekben és harcokban, nemcsak az elnyomtatásban vagy félreértésben, nemcsak a megszólásban és megvetetésben, hanem még a kitagadásban, szenvedésben, a keresztúton és halálban is. Az engedelmisség legyverével harcolt, hódított, győzött a nagy Czeccilia-egylet, szent engedelmisséggel vetett, plántált, gyomlált, nemesített és aratja áldásos gyümölcsseit a liturgia, a szent zene és ének isteni hó áldás és kegyelem árasztotta nagy mezején.

Miért oly hatalmas, miért oly áldásos, miért oly bámulatosan egyöntetű a jezsuita-rend működése az egész világon? Azért, mert bár egyes országok szerint provinciákra van felosztva: de azért nincs független német, sem magyar, sem olasz stb. jezsuita-rend, mint ahogy ez akárhany más szerzeteknél megvan s a dolog magvát véve koránsem előnyös. A nagy Czeccilia-egylet zseniális megalapítója egyetlenség nem a világban, nem is a katolikus világ áldozatkész vagy lelkesedni tudó szívében keresett helyet, hogy törekvéseinek mustár magját ott elvesse, nem: hanem magának az anyaszentegyháznak szívében vetette azt el. Onnan merítette és meríti ma is élet-erejét a Czeccilia-egylet, onnan nyer erőt céljainak áldásos megvalósítására, onnan tekintélyt világ körüli útjában. S itt nem átalom ki-mondani azt, hogy ha egy országokban, hol bár a nagy Czeccilia-egylet intenciói szerint próbálkoznak működni, nem érnek el kellő sikert és nem úgy halad az egyházi zene reformja, a hogy kellene — mint p. o. hazánkban is, hanem az örökös küzdelem mellett, csakis örökös kísérletezés is marad az igazi egyházi zene- és ének meghonosítása, fejlesztése, előmozdítása, oka, még pedig nagyon is latba eső oka az, hogy az anya-egyletnek csak intenciói szerint működünk, de nem működünk az anya-egylet lelkével, nem működünk együtt vele, nem azzal a szellemi tökével, s előbb-utóbb mint függetlenséget szerzett *egylet* is, működésünkben úgy, mint az esetleg felmutatandó sikereken, az egy-let küléletében úgy, mint beléletében, az egyes tagok anyagi, úgy mint szellemi hozzájárulásában csakis a dicseretes diletantizmus színezetével, de jellegével és szerepkörével is bírnak.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

— **Vemhes állatok szállítási tilalma.** A földmivélsügyi miniszter a vemhesség igen előrehaladt szakában lévő állatok *közfogyasztás* céljából

ból akár Ausztriába, akár Magyarországra való elszállításának megakadályozása érdekében a marharakodó vasuti állomásokhoz kirendelt szakértőket utasította, hogy ily állatok közfogyasztás céljából elszállításra való felvételét meg ne engedjék.

— **A takarmánymagvak értékesítése.** A takarmánymagvak természetese mindnagjobb tért foglal a magyar mezőgazdaság terén s mivel ez Magyarországon általában jól szokott sikerülni, a külföldnek is mindnagjobb mértékben fordul erre a figyelme. Ezt az élelmes bel- és külföldi kereskedők igyekeznek a maguk nyereségére kihasználni, amit annál könnyebben megtehetnek, mert ezeknek a magvaknak az árai sokszor igen jelentékeny hullámnak vannak alávetve és erről a gazdaközönség tudomást nem szerezhet, mert a jegyzéseket nem ismeri. Ezt aztán élelmes kereskedők arra használják föl, hogy tavasszal foglalóval megveszik a magvakat olyan feltétellel, hogy a napi áron vásárolják meg. Amde mi ez a napi ár? Az, amit az illető kereskedő, vagy ügynöke a gazdának mond, mert a valódi árat csak a nagy összeköttetésekkel bíró nagy kereskedő tudja igazán. Eppen most erre nézve egy eklatáns példát idézhetünk. A bitorhere iránt a külföld kereslete erősen emelkedik. Tavasszal egyes kereskedők a gazdákat lefoglalózták s most az u. n. napi áron 16—18 frtért veszik át a bitorhere-t, holott a valódi ára 26—28 frt. — A gazdának tehát elsőrendű érdeke, hogy a takarmánymagvak áráról gyorsan és megbízható forrásból értesüljön. Mauthner Odón *czége*, amely Európa összes nagyobb piacairól naponkint távirati tudósításokat kap és így a valódi árákról mindig tájékozottak van, a gazdának mindenkor sürgönyileg teljesen díjmentes felvilágosítást hajlandó adni ebben a tekintetben. Az árkülönbségek fogják az ajánlat realitását beigazolni. Mindenesetre fűdőzőlünk öt ez újításáért, melylyel az árjegyzéseknél előforduló annyi vizszoalás kiküszöbölésére a gazdáknak segédkezet nyújt.

Szerkesztői üzenetek.

— **G. Gy. Bankháza.** A lapokat rendes időben utnak indítottuk az itt hagyott címre. Nem érjük a késedelemet, jó lesz a postán utána nézni. Udvozzlet.

Felolós szerkesztő: **Chay Antal.**

Uj butor raktár!

Tisztelettel van szerencsém a n. érd. közönség becses tudomására hozni, hogy helyben, Buza-piacz (Simor-utca) 1. sz. dr. Szendefi-féle házban (az emeleten)

uj fiók butor-raktárt

nyitottam, melyben a legjobb butorokból, ugyszinte menyasszonyi kelengyékben nagy raktárt tartok és a budapesti raktáraknál jóval olcsóbban árusíthatok.

Garniturák bámulatos olcsó áron kaphatók!

Tisztelettel

Id. Füstér Imre.

Tisztelt vevő Közönség!

Daczára a kézmű-áru rohamos áremelkedésének, én még mindig azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nálam nagy választékban levő árukat, úgy mint a

legdivatosabb ruha-szöveteket, francia delaine, batiszt és voálokat,

valamint

vászon, kanavász, chifonokat

és minden e szakmába vágó árukat, nem számítva azon kedvezményt, a melyben t. vevőimet részesítem, a régi árak szerint felajánlissam.

Továbbá vagyok bátor a t. vevőközönség b. figyelmét a nálam igen kedvelt

„LILIO M“

vászonra felhívni, mely kizárólagosan Székesfehérvár és vidéke részére csakis nálam kapható.

Kiváló tisztelettel

Vébermann Jakab.

Ifj. SCHAUMANN JOZSEF

ARANYOZÓ, MÁRVÁNYOZÓ, TEMPLOMDISZITÓ, TÜKÖR-, KÉP- és KÉPKERET RAKTÁRA
SZEKESFEHÉRVÁROTT,

Szt.-Imre-utca 2. sz. (Barátok új épületében.)

A főtisztelendő Clerus, magas nemesség s. t. kegyuraságoknak üzletemet szives figyelmébe ajánlani bátorodom.

Művelem és elvállalom a templomdiszítésnek következő ágait:

Oltárépítészeti és oltárdiszítést,

új oltárok, szószékek, keresztelő-kutak, szentsirok építését aranyozását és festését,

minden stylben, beadott rajz vagy tölem tervezett rajz után a legegyszerűbb s a legdiszesebb kivitelig.

T. Ifj. Schaumann József urnak

Székesfehérvárott.

A számlát az aranyozási munkáról már néhány nap előtt megkaptam, nagy mérvű elfoglaltságom miatt azonban ezt csak most hozhatom becses tudomására. Együttal írásban is örömmel értesítem, hogy az aranyozási munkával, nevezetesen a gyertyatartók megaranyozásával nagyon meg vagyok elégedve, s a mennyiben tehetem még enyár folyamán a főoltár egész aranyozásának felújítását Önnel fogom végeztetni.

Fogadjon kedves Schaumann Ur tiszteletem és köszönetem nyilvánítását, melylyel maradtam

igaz tisztelője

Domján Károly, plebános.

Tisztelt Schaumann Ur!

A paduai sz. Antal képre vonatkozó tudósítását köszönettel vettem s azt alkalmilag elhozatom.

Ezen alkalommal készleges örömmel tudatom, hogy a velencei r. k. templom főoltárkép rámájának, valamint a gyertyatartóknak megaranyozásával nagyon meg vagyok elégedve s mindenkinek tetszését és dicséretét kiérdemelte; s így önt bárki nek pártfogásába a legmelegebben ajánlom és ajánlhatom.

Velence, 1899. nov. 14.

tisztelettel

Belezny István, plebános.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvényszéknél bejegyzett „apáca“-védőjeggyel van ellátva. Főtitulhatatlan szer minden **mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.**

Egy próbátéveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse

(osodakenőcseknek nevezik)

utólrhetetlen saivó erejű és gyógyíthatású. Operációkat a legtöbb esetben fölölegessé teszi. E kenőcs-csel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszét, ujjában pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyíthatóság mindenféle seb gyuladásánál.

Próbátévely bérmentve 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéktelen, úgynevezett házi kenőcsöket s más efféleket.

Cím: **A. Thierry, gyógyszerész és gyár a Védőangyalhoz, Prograda, Pragerhof felé, a Dél vasút mentén.**

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

- Isztambul, Dardánus, Kopenhága, Bécs, fabrikon t. ruma, Milánó, A. Bertoloni, Malmo, Serrige, Apot. Lejonet, Nantes, Pharmacie C. Fredot, Nápoly, Palermo, Páris, Pharmacie française, 1 & 2, Place de la République, Pharmacie Daprey, 11, Rue des francs Bourgeois, Prága, Bécs, Corso, Agenzia del Policlinto, Bonbali, Pharmacie F. Gerrath, Sarajewo, Szegeed, Temesvár, Triest, Velence, Vienne, Zürich.

Csak ezzel a törvényesen bejegyzett védőjeggyel valódi.

Kiadó!

A buza-piacz és haltár sarkán a piacz közepén egy vendéglői helyiség és több üzlethelyiség kiadó! Tudakozhatni Marschall Nándornál, Palotai-utca 20.

M. KÉGYELEM VECYTANI INTÉZETE:

KRISTÁLY

SZT. LUKÁCSFÜRDŐI HEGYFORRÁS

IGENTISZTA BICARBONAT

ÁSVÁNYVIZ

KAPHATÓ FUSZERKÉSEKESKÉBEN VENDEGLÖKÖKBEN ES MINDEN VASUTI ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

SZÉKESFEHÉRVÁROTON:
Kovács Pál, Ofner Béla, Deutsch F. Adolf, Stern Béla, Táubler Béla, Bogyay Andor, Nyáry Béla, Lichtnecker József, Birkhayer László, Göttdör-Samu, Joanné, kereskedésükben.

A nagymélt. m. kir. vallás- és közoktatásügyi Minister úr 94.366/1899. szám a. kelt magas rendelete folytán értesítem Fejérmegye tekintetes tanügyi hatóságait, miszerint a

HYGIENA pormentesítő vállalat,

illetve a

valódi amerikai DUSTLESS kizárólagos eladási jogát Fehérmegye területére átvettem

Kováts Pál, Székesfehérvár, Nádor-utca.